

Voorganger: Ds. Joost Röselaers (Amsterdam)

Thema: *Je bent zo mooi anders*

n.a.v. het Scheppingsverhaal

*Je bent zo
Je bent zo
mooi
anders
dan ik,*

*natuurlijk
niet meer of
minder
maar zo
mooi
anders,*

*ik zou je
nooit
anders dan
anders
willen*

uit: 'Vertel
hoeveel ik
van je hou',
1998.

Hans Andreus

Het gedicht, dat ik net voorgelezen heb, kwam ik onlangs bij toeval op het spoor. Ik liep naar het huis van vrienden in Den Haag. En ik zag dit gedicht op een muur staan, op de Surinamestraat.

Het raakte mij. En ik maakte er een foto van. Het gedicht is van Hans Andreus. En zoals vaker het geval is, bij de poëzie van deze dichter, is het van een bedrieglijke eenvoud. *Je bent zo mooi anders dan ik – natuurlijk niet meer of minder maar – zo mooi anders – ik zou je nooit – anders dan anders willen.*

Er zit een rustig ritme in. En geen moeilijke woorden. Je leert het zó uit je hoofd. Maar tegen wie zou je deze woorden kunnen

zeggen? Tegen je liefste misschien, als je die hebt? Ja, er zijn momenten dat je dit tegen je liefste kunt zeggen. Vol overtuiging! Maar er zijn ook momenten, waarop je dat niet doet.

Dan zeg je: *Wat ben je toch irritant anders dan ik. Als ik eerlijk ben, zou ik je wel eens anders dan anders willen.* Geen relatie, voor zover ik weet, zonder momenten van wrijving en de bijbehorende pogingen, om elkaar bij te schaven. En is dat ook niet het geval in andere verhoudingen? De verhoudingen met je fa-

milie, je vrienden, collega's, de mensen die je vaak tegenkomt? Leggen wij de lat niet te hoog, als wij van onszelf verlangen om tegen Jan en alleman te zeggen: *'Je bent zo mooi anders.'*?

Dit gedicht kan je aan het denken zetten, over een heel basale vraag. *Hoe verhoud je je, tot wie anders is dan jij?* Wat zie je jezelf (in dat opzicht) allemaal: denken, voelen en doen, op je eigen vierkante meter? **En wat is er nodig, breder gesteld, om in vrede te kunnen leven met je naaste?** De vraag is, of je de grote conflicten kunt oplossen met een beroep op wetboeken en handvesten, op regels en afspraken. Het moet voor mijn gevoel **een laag dieper** gaan, wil het echt effect hebben en duurzaam zijn. Er is een bepaalde grondhouding nodig. Over die grondhouding gaat het al op de eerste bladzijde van de bijbel. In Genesis 1. Hoe verhoud je je, tot wie anders is dan jij? Wat is er nodig, om in vrede te kunnen leven met je naaste? In dit geïnspireerde boek komt de mens al meteen op het wereldtoneel met de sleutel daartoe. Om in vrede te leven met elkaar. Want – heel opvallend - in het voorafgaande is er verteld van de schepping van de vissen, elk naar hun aard. Van de vogels, elk naar hun aard. De schepping van de dieren, elk naar hun aard. Maar dan komen de mensen, en dan laat de verteller dat 'elk naar hun aard' weg. Opvallend! De schrijver zegt: God zei: 'Laat ons mensen maken, naar ons beeld.' **Er is dus maar één soort**

mensen, volgens de verteller. Man en vrouw zijn wij geschapen **naar Gods beeld**. Bij al onze verschillen, delen wij (met andere woorden) iets wezenlijks. Namelijk: de mogelijkheid, om een vonkje van Gods licht te weerspiegelen, voor wie onze weg delen. Twee aspecten kent de grondhouding dus, die ons hier wordt aangereikt. Om te beginnen **het besef**: *Wij zijn allemaal mens*. En in de tweede plaats **het vertrouwen**: *Wat een mens tot méns maakt, is de mogelijkheid, om een venster op God te zijn*. Nu klinkt het eerste aspect van die grondhouding misschien als een open deur: *Wij zijn allemaal mens*. Maar het is minder vanzelfsprekend dan je denkt. Ik hoorde daar pas iets van, in de verhalen van een jonge jurist die ik sprak. Hij had juist zijn eerste rechtszaken meegemaakt. Het ging om niet meer dan winkeldiefstallen. Tijdens het verhoor van één van de verdachten vroeg de rechter, naar het waarom van zijn herhaalde diefstallen. Hij was verslaafd, zei hij. Hij had altijd geld tekort. *Wat ging hij daaraan doen?* vroeg de rechter. Hij ging afkicken, zei hij. Hij had juist een plaats gekregen. Dan en dan kon hij zich daar en daar melden. De rechter paste de straf zo aan dat de man op de genoemde datum naar het afkickcentrum kon. Toen de verdachte het slotwoord kreeg, zei hij: *Ik wil u graag bedanken, dat u mij als mens behandeld hebt*. Kennelijk was hij dat niet gewend. En is het dus helemaal niet vanzelfsprekend. Denk trouwens maar aan de toeslagenaffaire. Of de manier, waarop we elke dag zomaar aan elkaar voorbij kun-

nen lopen. Hoe we elkaar op straat kunnen negeren. Of boos aankijken in het verkeer.

En dan het tweede aspect. Het vertrouwen: *Wat ons tot mens maakt, is dat we naar Gods beeld geschapen zijn*. Dat is allerminst een open deur. Je zou het van jezelf al niet eens zeggen, laat staan van een ander. En toch herinnert de bijbel ons er elke keer weer aan. Deze woorden herinneren je eraan, dat **elk mens in zekere zin heilige grond is**. Een mogelijk kind van God. Laten we ons ervoor hielden, zeggen ze, dat er nog eens zo'n mooi kind van God gekruisigd wordt, als Jezus: door onze gedachten, woorden of daden. De grondhouding van Genesis 1. - Het besef: *We zijn allemaal mens*. - En het vertrouwen: *Wat ons tot mens maakt, is dat we allemaal naar Gods beeld geschapen zijn*. Deze grondhouding kan vandaag misschien wel een frisse wind brengen, een andere Geest, in onze samenleving. En hoe nodig is dat! Want denk maar aan die verdachte, uit het verhaal van de jurist. De verdachte zei: *Bedankt dat u mij als mens behandeld hebt*. Dat was belangrijk. Het maakte verschil. Een groot verschil! Nu werd hij eens niet als oud roest langs de kant van de weg gezet. Maar er was iemand die hem liet merken: *Je bent zo mooi anders dan ik*. Natuurlijk niet meer of minder. Maar wel anders. En je bent de weg kwijt. Ik hoop dat je hem weer vindt. Mijn zegen heb je. Dat maakt verschil. Die grondhouding. De Geest van het begin. Amen

